

ROGER GARAUDY’NİN SİYASİ SİYONİZM HAKKINDAKİ GÖRÜŞ VE DÜŞÜNCELERİ

Dr. Akif ÇARKÇI

Sağlık Bilimleri Üniversitesi

akif.carkci@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-6522-7140>

doi: 10.31834/ortadoguvegoc.938112

Makale Türü / Article Types: Araştırma Makalesi / Research Article

Geliş Tarihi / Received: 16 Mayıs / 16 May 2021

Kabul Tarihi / Accepted: 28 Haziran / 28 June 2021

Yayın Tarihi / Published: Haziran / June 2021

Yayın Sezonu / Pub Season: Haziran / June

Atıf / Cite: Çarkçı, A. (2021). Roger Garaudy’nin Siyasi Siyonizm Hakkındaki Görüş ve Düşünceleri. Ortadoğu ve Göç, 11(1). ss. 133-158

İntihal / Plagiarism: Bu makale, en az iki hakem tarafından incelendi ve intihal içermediği teyit edildi. / This article has been reviewed by at least two referees and checked via a plagiarism detector.

Copyright © Published by Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Kilis, 79000 Turkey. All rights reserved

Öz

Kelime kökü “Siyon” sözcüğüne dayanan Siyonizm, bir kavram olarak Yahudi halkının “tarihî yurtlarına dönüşü” anlamında kullanılmakta olup bu anlamda siyasi Siyonizm Filistin’de bir Yahudi devleti kurmayı kendisine hedef olarak tayin eden siyasî hareketi işaret etmektedir. Siyasi Siyonizm, 1948 yılında hedefine ulaşmış ve Filistin toprakları üzerinde bir Yahudi devleti kurulmuştur. Bu tarihten sonra siyasi Siyonizm bölgede önemli bir sorun kaynağı teşkil etmiş, pek çok yazar ve düşünür Siyonizm konusunda çeşitli çalışmalar yapmışlardır. 20.yy’da Siyonizm üzerine çalışan ve eser veren en önemli düşünürlerden biri Siyonizm’e olan karşıtlığı ile bilinen ve hayatının ilerleyen bir evresinde kendisine din olarak İslam’ı seçen ünlü Fransız düşünür Roger Garaudy’dır. Bu makalede Garaudy’nin siyasi Siyonizm’le ilgili tartışmaları ele alınacak, Garaudy’nin hem bir siyasi doktrin hem de bir siyasi hareket olarak Siyonizm’le ilgili görüşleri incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: İdeolojiler, Siyonizm, Siyasi Siyonizm, Roger Garaudy.

ROGER GARAUDY'S VIEWS AND THOUGHTS ABOUT POLITICAL SIONISM

Abstract

Zionism, which is rooted in the word "Zion", is used as a concept to mean the "return of the Jewish people to their historical homeland", and in this sense, political Zionism refers to the political movement that aims to establish a Jewish state in Palestine. Political Zionism achieved its goal in 1948 and a Jewish state was established on the Palestinian land. After this date, political Zionism has been an important source of problems in the region, and many writers and thinkers have carried out various studies on Zionism. One of the most important thinkers who worked and wrote on Zionism in the 20th century is Roger Garaudy, the famous French thinker, known

for his opposition to Zionism and who chose Islam as his religion at a later stage of his life. In this article, Garaudy's discussions on political Zionism will be reviewed, and Garaudy's views on Zionism as both a political doctrine and a political movement will be examined.

Keywords: Ideologies, Zionism, Political Zionism, Roger Garaudy.

Giriş

Siyonizm, 19.yy aydınlanması ve pozitivistliğine dayalı ideolojiler döneminin ürünü olarak Doğu Avrupa Yahudileri arasında ortaya çıkmış bir siyasi akımdır (Özcan, 2019, s. 1). Bir başka yaklaşımla Siyonizm, adını Tanah'ta geçen "Siyon" teriminden alarak İsrail'de bir Yahudi devleti kurmak amacıyla 19. yüzyıl sonlarında ortaya çıkmış bir siyasi harekettir (Karahana, 2019, s. 96). Fransız İhtilali'nden sonra Batı'da yükselen milliyetçilik akımları Avrupa içinde azınlık durumunda kalan bazı toplulukları zor durumda bırakmış, bu topluluklar buldukları ülkelerde dışlanmışlar ve buldukları bölgelerden göç etmek zorunda kalmışlardır. Her ne kadar farklı dinden olanların eşit haklara sahip olacakları düşüncesi Avrupa'da hâkim fikir olmaya başlamışsa da özellikle Doğu Avrupa'da ve Rusya gibi ülkelerde din temelli ayrımcılık ve çatışmalar baş göstermeye başladı (Karaman, 2009, s. 329). Bu zorlu dönemden özellikle Avrupa'da yaşayan Yahudi toplulukları da etkilenmişler, kendileri için bir yurt arayışı içerisine girmişlerdir. Tam da bu süreçte ortaya çıkan ve Siyonizm'in kurucusu olarak tarihe geçen Teodor Herzl isimli gazeteci, Avrupa'nın pek çok yerinde ortaya çıkan ve Filistin'e sistemli göçü hedefleyen Aliyah hareketini Avrupa'nın çeşitli bölgelerinde örgütlemiş ve Der Judenstaat (Yahudi Devleti) isimli kitabı yazarak siyasi Siyonizm'in kuruluşuna öncülük etmiştir.

Aradaki gelişmeleri çalışmanın ilerleyen kısmına ertelerek kısaca şunu ifade edebiliriz: 1948 yılına gelindiğinde Avrupa'dan ve dünyanın başka yerlerinden Filistin'e yönelen göç hedefine ulaşmış,

Herzl'in siyasi Siyonizm olarak ortaya koyduğu Yahudilerin yurt edinme arayışı başarıya ulaşarak siyasi Siyonizm devlet kurma amacına ulaşmıştır. Bu tarihten sonra İsrail devletini başta ABD olmak üzere pek çok ülke tanımış, Siyonist hareket bu tarihten sonra yerleştiği coğrafyada yayılma politikası izlemeye başlamıştır.

Siyonizm, siyasi bir hareket ya da doktrin olarak sadece Filistin topraklarını işgal etme ve burayı ebedi vatan edinme anlayışı ile sınırlanacak bir ideoloji ya da siyasi hareket değildir. Kuruluşundan bugüne Siyonizm farklı şekiller almış, sosyalist Siyonizm, revizyonist Siyonizm, dini-mesihî Siyonizm gibi açılımlarıyla dünya siyasi tarihinde etkili olmuş ve pek çok politik dengeyi etkileyerek günümüze kadar ulaşmış bir ideoloji ya da akımdır.

Çalışmamıza esas teşkil eden siyasi siyonizm tanımlanacak olursa şöyle bir yaklaşım benimsenebilir: Siyasi Siyonizm ya da siyasal Siyonizm, siyonizm ideolojisini nihai hedefine ulaştırmak arzusuyla güdülen siyonist emellerin kendine has çalışma yöntemini savunan Siyonizm tipidir (Karahana, 2019, s. 97). Bu anlamda Siyonizm sadece bir ideoloji değil aynı zamanda Siyonizmi emellerine ulaştıracak küresel bir organizasyondur. Bu anlamda siyonizm sadece Filistin topraklarına ilgi duyan bir hareket değil aynı zamanda eşine az rastlanan bir kabileci dayanışmasından beslenen küresel bir harekettir (Atzmon, 2011, s. 28).

Her ne kadar siyasal Siyonizmin başlatıcısı olarak Teodor Herzl ön plana çıkmış olsa da esasında siyasal Siyonizmin teorik temellerini ortaya koyan ilk kişi Leon Pinsker'dir. Siyonizme ilişkin fikirlerini "Auto Emancipation" yani "Kendi kendini özgürleştirme" başlıklı çalışmasıyla dile getiren Pinsker tüm yahudilerin devlet kurmayı hak ettiklerini ve buna artık ihtiyaç duyduklarını ifade etmektedir (Karahana, 2019, s. 98).

Teodor Herzl siyasi Siyonizme giden yolda Dreyfus davasından etkilenmiş, bu davadan yola çıkarak siyasal fikirlerini kurgulamaya

başlamıştır. Filistin dışında Arjantin ve Uganda'yı da yurt arayışının bir parçası olarak gören Herzl, siyasal anlamda Yahudilerin yurt edinmelerinin yeterli olmayacağını, herhangi bir yerde yurt edindiklerinde bunun uluslararası hukuk açısından garanti altına da alınması gerektiğini de vurguluyordu. Dolayısıyla Herzl, siyonizmi diplomasi ve hukuk kanalını da etkili bir şekilde kullanarak Yahudilere bir devlet kurmanın siyasal projesini yaparak siyonizmi siyasallaştırmış ve yeniden yapılandırmış oluyordu (Karahana, 2019, s. 97-99). Dolayısıyla siyasi Siyonizm, büyük ölçüde Herzl tarafından yapılandırılmış ve sahaya sürülmüş bir ideoloji ya da siyasal bir harekettir.

Siyonizm'le ilgili çalışmaların pek çoğu ne yazık ki akademik çevreler dışındaki entelektüel kesim tarafından yapılan çalışmalardır. Siyonizm'le ilişkili olarak Türkiye'de YÖK Tez sisteminde dahi sadece 11 tezin bulunması (<https://tez.yok.gov.tr>, 2020) bu düşüncemizi kanıtlayan en açık kanıttır. Oysaki Siyonizm de diğer ideolojiler gibi özellikle 20.yy'da dünya siyasetini az ya da çok etkilemiş, kendine has literatürü bulunan bir siyasi akımdır. Mesela Türkiye'de "ideolojiler" başlığı altında yayımlanan, Marksizm, İslamcılık, Liberalizm, Kemalizm gibi ideolojik eğilimleri inceleyen eserlerde de Siyonizm bir ideoloji olarak işlenmemiş ve ele alınmamıştır. Tabii olarak bu durum literatürde bir eksiklik oluşturmuş ve Siyonizm'e dair bilgilerin bilimsel bir temelden yoksun kalmasıyla sonuçlanmıştır. Oysaki Siyonizm de dünyada ve özellikle Ortadoğu coğrafyasında son derece derin etkiler bırakmış bir ideolojidir. Bu ideolojiyi oluşturan temel parametreler ve ideolojiyi ideoloji vasfına sokan temel doktrin anlaşılardan uygulamada ortaya çıkardığı sonuçlar anlaşılacaktır. Bu ideolojinin bilhassa Filistin topraklarında ve yerleştiği coğrafyada ortaya çıkardığı tahribat ve negatif tablo bilim çevreleri tarafından da incelenmeli ve masaya yatırılmalıdır. Buna bir ideolojik akımın uygulama sahasında ne gibi pozitif ya da negatif neticeler ürettiğini anlamak hem de ideolojinin tarihsel geçmişini anlamak bakımından ihtiyaç vardır. Bilim çevrelerinin konudan özellikle

uzaklaşmasında Siyonist ideolojinin kamuoyu nezdinde oluşturduğu baskı ortamının etkisi vardır.

Mesela çalışmamızda merkeze aldığımız Fransız aydın Roger Garaudy'nin Siyonizm'le ilgili çalışmasından (Siyonizm Dosyası, İsrail, Mitler ve Terör gibi kitapları) sonra Fransa ve Batı dünyasında başına gelenler sanırım bu konuda çalışma yapacakları ürkütmekte ve konudan uzaklaştırmaktadır. Roger Garaudy bu kitabı yayımladıktan sonra Fransız medyası tarafından adeta cezalandırılmış, hiçbir gazete ya da dergi makalelerine, mülakatlarına yer vermemiş, yayınevleri kitaplarını yayımlamamış ve kitapçılar vitrinlerine kitaplarını koymamıştır. Hatta İsrail Mitler ve Terör isimli kitabı yüzünden ceza da almıştır (Aydın, 2016, s. 463). Fransa örneğine karşılık Türkiye'de de böyle bir lobi ve baskı sistemi olup olmadığı tartışmalıdır. Belki bu konu bilim çevreleri için bir araştırma konusu olabilir.

Çalışmamızda ele alınacak temel mesele buraya kadar anlatılanlarla ilişkili olmakla birlikte, araştırmamızın ana nirengi noktası 20.yy'ın en önemli düşünürlerinden birisi olan Roger Garaudy'nin siyasi Siyonizm hakkındaki görüş ve düşüncelerinin ortaya konulması, bir ideoloji olarak Siyonizm'i anlamamıza yarayacak temel parametrelerin Roger Garaudy'nin ürettiği perspektiften yola çıkılarak anlaşılması ve analiz edilmesidir.

Çalışmada yöntem olarak nitel araştırmanın imkanlarından yararlanılmış, literatür analizi, basit söylem analizi ve doküman analizi metotları kullanılarak Garaudy'nin Siyonizm ideolojisine ilişkin ulaştığı veriler ve sonuçlar analiz edilmeye çalışılmıştır. Literatür analizi sayesinde Siyonizm ve Garaudy hakkındaki yazınsal üretim gözden geçirilmiş, çalışmamız için yararlı olacak veriler tespit edilmiş, doküman analizi sayesinde ise konuyla ilgili metinler taranarak basit söylem analizinin önümüze koyduğu araçlar devreye sokulmuştur. Böylece Garaudy'nin konu hakkında ne demek istediği, ne gibi

sonuçlara ulaştığı, ilgili metinlerde iletildiği mesajların neler olduğu tespit edilmeye çalışılmıştır.

Garaudy'nin Siyonizm konusunda yayımladığı başlıca eserleri Türkçe'de, "Siyonizm Dosyası", "İsrail, Mitler ve Terör", "İsrail Sorunu/Siyasi Siyonizm" gibi isimlerle yayımlanmış kitaplardır. Türkiye'de Garaudy'nin eserlerinden sadece yirmi küsur kadarı tercüme edilerek yayımlanmış, diğer eserleri Türkçe olarak henüz yayımlanma imkânı bulamamıştır. Ömrü boyunca irili ufaklı seksen kadar esere imza atan Garaudy; ideolojiler ve dinler hakkında derin bilgilere sahip, iki ayrı üniversiteden felsefe doktorası olan, dünyanın pek çok yerini dolaşmış bir filozoftur. Dolayısıyla Siyonizm'in özellikle siyasi biçiminin Garaudy'nin penceresinden anlaşılması ve değerlendirilmesi özel bir önem taşımaktadır.

Roger Garaudy'nin Yaşamı ve Eserleri

1913 Marsilya doğumlu olan Garaudy ebeveyninin herhangi bir dini inanca mensup olmamasına karşılık 14 yaşında kendi iradesiyle Hristiyanlığı seçmiştir. Gençlik yıllarında Kierkegaard ile Marx arasında gidip gelen Garaudy, yoksullardan taraf olduğu düşüncesiyle Komünizme yaklaştı ve Fransız Komünist Partisi gençlik örgütüne dâhil oldu (Dağılma, 2019, s. 7). Hayatının yaklaşık kırk yılını Komünist Partisi'nde yöneticilik yaparak geçiren Garaudy; eserleri, konuşmaları ve eylemleriyle ulusal çapta tanınan bir kişilik haline gelmiştir. II. Dünya savaşında kahramanlık göstererek devlet madalyası ile taltif edilen Garaudy Fransız hükümetinin Hitler ile anlaşmasını protesto eden metinler yayımladığı gerekçesiyle Cezayir'e sürgüne gönderilmiş, burada 33 ay kadar hapis ve sürgün hayatı yaşamıştır. Esir tutulduğu kampta kamp subayının emrine karşı gelen Garaudy, kurşuna dizilmek istenmiş ancak Fransız güçlerine hizmet eden İbaziyye mezhebine bağlı Müslüman askerlerin itirazı üzerine idamdan kurtulmuştur (Aydın, 2016, s. 463). Garaudy Filozof Gaston Bachelard'ın yanında tez hazırlayarak Sorbonne Üniversitesinden doktora derecesi almıştır. Moskova

Bilimler Akademisinden de felsefe alanında doktora derecesi bulunan Garaudy ilerleyen yıllarda felsefe ve estetik profesörü olmuştur. Almanca, Rusça, İngilizce bilen Garaudy Müslüman olduktan sonra Arapça'yı da öğrenmiştir. 10 yıl kadar Fransız parlamentosunda senatör, milletvekili, meclis başkan yardımcısı olarak görev yapan Garaudy Marksist Milli Araştırmalar Merkez müdürlüğü görevinde bulunmuş, 1970 yılında Sovyetlerin Prag'ı işgalini eleştirince 1970 yılında Komünist Parti'den ihraç edilmiştir (Aydın, 2016, s. 463).

Roger Garaudy düşünce ve siyaset hayatı boyunca çeşitli önemli şahsiyetlerle bizzat tanışmış, kendileriyle çeşitli konuları tartışma fırsatı yakalamıştır. Bu anlamda Fidel Castro, Stalin, Jean-Paul Sartre, Bachelard, Picasso, Chagall ve Pablo Neruda gibi pek çok devlet adamı, felsefeci ve sanatçıyla yüz yüze görüşmüştür. Bu şahısların neredeyse tamamı siyasi, dini ve estetik planda 20. yüzyılın oluşumuna katkıda bulunmuş kişilerdir (Dağılma, 2019, s. 10).

Yirmili yaşlarında İspanyol yazar Don Kişot'u insanların hayrına çalışan bir karakter olarak kendisine hayat rehberi olarak kabul eden Garaudy dünyanın pek çok yerini dolaşmış, dinler ve kültürler hakkında detaylı araştırmalar yapmış en sonunda insanlığın kurtuluşunun İslam'da olduğunu düşünerek 1982 yılında Müslüman olmuştur. İslam'a girişinin hemen ardından umre ziyaretine giden Garaudy, Filistin davasına verdiği destek ve İsrail aleyhinde yazdığı yazılardan dolayı Batı basını tarafından dışlanmış hatta ceza dahi almıştır (Aydın, 2016, s. 463). Batı'daki kitabevleri kendisinin kitaplarını yayımlamamış, kitaplarını vitrinlerine koymamışlardır (rogergaraudy.blogspot.com, 2020). 2012 yılında Paris'te vefat eden Garaudy'nin cesedi vasiyetinin böyle olduğu gerekçesiyle ailesi tarafından yakılmıştır (Aydın, 2016, s. 463). Garaudy komünistlik döneminde bağlandığı ideolojiyi insanlığın kurtuluşu için bir çare olarak görmüş, Marksizmi kendi kaynaklarından bizzat okumuştur. Komünizmin ahiret ve öte dünya inancı olmadan insanlığa yararlı olamayacağını savunan Garaudy, komünizmi belli bir dönemin

toplumsal çelişkilerini açıklaması bakımından bir ilim ve sanat alanı olarak görmüştür. Siyasetle olan ilişkisi bakımından Garaudy, değişik bir düşünceye sahiptir. Semavi dünya ile ilişkisi olmayan siyaseti “çamur siyaset” olarak görmüş, salt iktidarı elde etmek için yapılan siyaseti bir beyin yıkama faaliyeti olarak telakki etmiştir. Ona göre siyaset insanlığın huzur ve saadeti için olmalı, kadim bilgelikten de beslemelidir (Aydın, 2016, s. 463).

Batı’yı ve Batı medeniyetini çeşitli açılardan eleştiren Garaudy, Allah ve vahiy merkezli hayat anlayışı yerine insan merkezli telakkiyi tercih eden Batı’yı sert şekilde eleştirmiş, aydınlanma sonrasında ortaya çıkan pozitivist ve maddeci görüşün insanlığın önünü tıkadığını ifade etmiştir (Aydın, 2016, s. 465). Batının ekonomi anlayışını, yani kapitalizmi “Pazar tek tanrıcılığı” kavramıyla eleştiren Garaudy, mevcut Batı medeniyetinin insanlığın kaynaklarını israf ettiğini, çevreyi sürekli tahrip ettiğini, dünyayı yaşanmaz bir yere çevirdiğini çalışmalarında vurgulamıştır (Garaudy, 2018, s. 27-34).

Roger Garaudy’nin seksene yakın eseri bulunmakta olup bunların yirmi kadarı risale boyutundadır. Marksizm, İslam, Batı Felsefesi, Estetik, Sanat gibi konularda eserleri bulunan Garaudy; Müslümanlık ve İslam dünya görüşü hakkında çeşitli kitaplar kaleme almış, bu eserler kırktan fazla dünya diline çevrilmiştir. Eserlerinden otuz kadarı Türkçeye çevrilen Garaudy’nin uzun metrajlı bir filmi, İspanya kanalında yayımlanmış bir belgesel TV dizisi de bulunmaktadır. Ayrıca hakkında otuz kadar tez yazılmış, lehinde ve aleyhinde yirmi kadar kitap keleme alınmıştır. Çeşitli konularda yüzlerce konferans veren Garaudy’nin Küba ve Senegal’de iki üniversitenin de kurucusu olduğu bilinmektedir (Aydın, 2016, s. 466).

Doğuşu, Gelişimi ve Tarihsel Evreleri Bakımından Siyonizm

Çalışmamızın giriş bölümünde de kısaca ifade edildiği gibi Siyonizm 19.yy aydınlanma ve pozitivistlere dayalı ideolojiler devrinin yani on

dokuzuncu yüzyılın bir ürünüdür. Aydınlanma felsefesi, pozitivizm ve Fransız İhtilali gibi 19.yy'da ortaya çıkan felsefi ve siyasi hareketlilik pek çok ideolojinin doğuşu için zemin hazırlamıştır. Siyasi ve dini temelleriyle 19.yy'da ortaya çıkan ancak sonuçları itibarıyla 20.yy'da oldukça etkili olan Siyonizm de böyle bir ideolojidir. Her ne kadar Marksizm, liberalizm gibi grand teori olarak ifade edebileceğimiz büyüklükte bir ideoloji olmasa da ürettiği siyasi, coğrafi ve sosyal sonuçlar bakımından bilimsel ölçekte ele alınması gereken bir akımdır.

Siyonizm, Yahudi halkının tarihi yurtları olan topraklarına dönüşü anlamında Filistin'de bir Yahudi devleti kurmayı hedefleyen siyasi ideolojidir. Siyonizm 19.yy'da Doğu Avrupa Yahudileri arasında ortaya çıkmış ve kısa zamanda bütün dünya Yahudileri arasında yayılmıştır. Avrupa'da Fransız İhtilali sonrasında ortaya çıkan azınlık konumunda olsun olmasın bütün dinlere mensup olanların eşitliğine dayalı anlayış Yahudilerin genel olarak buldukları ülkelerde sisteme ya da topluma entegre olmalarını sağladı. Ancak Doğu Avrupa ve Rusya'da durum böyle olmadı. Buralarda yaşayan Yahudiler din temelli bazı çatışmalar içerisinde kaldılar. Ortaya çıkan ayrımcılık sonrasında Yahudiler bir yurt arayışı içerisine girdiler. Doğu Avrupa ve Rusya'da Hibbat ve Siyon gibi Filistin'e temelli göç fikrini işlemeye başlayan gruplar ortaya çıktılar. Her ne kadar Yahudiler arasında göç fikri ve göç hareketi daha çok Batı'ya doğru yönelmiş olsa da 1890'larda Siyon fikri etrafında toplanan Yahudiler daha çok Filistin'e göç fikrini savundular (Karaman, 2009, s. 329).

Siyonizm'in kurucusu olarak bilinen Teodor Herzl, böyle bir zeminde ortaya çıktı ve Siyon fikri etrafında bütünleşen Yahudileri kuracağı hareket için hazır bulmuş oldu. Siyonizm kelimesini ilk kullanan kişi hareketin Avusturya liderlerinden Nathan Birnbaum (Boyer, 1992, s. 7) olsa da Siyonizm'in esas fikir babası Avusturya-Macaristan vatandaşı ve Der Judenstaat kitabının yazarı olan Teodor Herzl'dir. Herzl bu kitabını Yahudilerin dışlanmışlıklarını gözlemlediği Dreyfus Davası sonrasında 1896'da kaleme almıştır. Herzl bu kitabını

Yahudilerin Avrupa’da dışlandıkları ve içinde buldukları toplumlara kolay kolay entegreolamayacakları düşüncesiyle kaleme almıştır. Zira Paris’te, gazeteci kimliğiyle takip ettiği Dreyfus davasında bu fikri pekişmişti (Göze, 2007, s. 21). Yahudi toplumu başlangıçta Herzl’in yazdığı kitaba çeşitli tepkiler geliştirmişlerse de orada dile getirilen düşüncelerin tamamıyla isabetsiz olmadığı fikri ağırlık kazanmış ve 1897 yılında Basel’de toplanan Siyonist kongrenin ardından Dünya Siyonist Teşkilatı kurulmuştur. Siyasi Siyonizm bu kongrede politik bir program haline getirilmiştir (Tellioglu, 2015, s. 25). Bu tarih Herzl ve diğer kurucu babaların birer peygamber ve kahraman olarak taltif edildikleri ve siyasal siyonizmin büyük bir aşama kaydettiği tarih olarak görülmüştür (Şavit, 2015, s. 21). Ayrıca bu kongrede Filistin’de kalıcı bir yurt kurulması fikri pekiştirilmiş bundan sonraki büyük toplantılarda Yahudilerin sistematik bir şekilde Filistin’e göç etmesinin yöntem ve esasları işlenmiştir. Teodor Herzl ilerleyen yıllarda Yahudi Devletini aslında Basel’de kurduğunu bu devletin er ya da geç uygulamaya ineceğini ifade etmiştir (Karaman, 2009, s. 329).

1880’lerden itibaren Yahudiler arasında “Aliyah” yani yükselme olarak ifade edilen fiili göç hareketi başlamış beş dalga hâlinde Yahudiler, Filistin topraklarına göç etmeye başlamışlardır. 19.yy. sonundan İkinci Dünya Savaşı’na kadar olan süreçte 1882-1903 döneminde Rusya, Romanya ve Galiçya’dan 20-30.000 dolayında Yahudi, 1904-1914 yılları arasında ağırlıklı olarak Rusya’dan 35-40.000 Yahudi, 1919-1923 döneminde Rusya, Polonya ve Romanya’dan 35.000 Yahudi, 1924-1931 yılları arasında ise özellikle Polonya’dan 88.000 kişi, 1932-1938 döneminde ise Nazizm’in yükselişiyle birlikte özellikle Orta Avrupa’dan 215.000 Yahudi Filistin bölgesine göç etmiştir. Bütün bu sistematik göç hareketlerinin yanında özellikle ikinci Siyonist kongre sonrasında Yahudilerin yurt edinme davasını destekleyecek çeşitli kurumlar kuruldu. Yahudi Sömürge Emniyet Sandığı Şirketi, Kolonileştirme Komisyonu, Yahudi Milli Fonu, Filistin Toprak Geliştirme Şirketi bu türden kurumlardır (Karaman, 2009, s. 330).

Yahudilerin Filistin'e göç etmeye başladıkları dönemde Filistin bir Osmanlı toprağı idi. Siyonistler göç edecek Yahudiler için Osmanlı'dan çok kez yerleşme izni ve toprak talebinde bulunmuşlarsa da bu talepleri reddedilmiştir (Kutluay, 1973, s. 34). Bir dönem ittihatçılar bu fikre sıcak bakmış olsalar da II. Abdülhamid kesinlikle karşı çıkmıştır. İttihatçılar da zaten 31 Mart Vakasından sonra azınlıklar ayrılma taleplerini artırınca bu mesele karşısında tavizkar davranmama kararı almışlardır. Ancak bu dönemde pek çok kısıtlama yürürlüğe girmesine rağmen en önemli göçler de bu sıralarda gerçekleşmiştir. Hayfa-Gazze hattına çok sayıda Yahudi de facto yerleşmiştir (Karaman, 2009, s. 332). Yahudi Milli Fonu bu hareketi parasal anlamda desteklemiş çok sayıda Arap paranın cazibesine kapılarak topraklarını Yahudi yerleşimcilere satmıştır.

Bu süreçte Osmanlı üzerinde emelleri olan sömürgeci bazı devletler de devreye girmişler, milliyetçi Araplarla Siyonist Yahudileri ayrı ayrı desteklemişlerdir. Siyonistler bu aşamada İngiltere ile yakınlaşmışlardır. Zira İngilizler Filistin'de bir Yahudi devleti kurulması için Yahudilerin önünü açacak girişimlerde bulunacaktır. Herzl'in ölümünden sonra Chaim Weizmann döneminde Yahudiler İngilizlere iyice yakınlaşmışlar, Filistin'i yurt edinme konusunda İngilizlerden oldukça büyük bir destek görmüşlerdir. Bu büyük desteğin somut sonucu ise Balfour Deklarasyonu'dur. Balfour Deklarasyonu sayesinde Yahudiler, ABD başkanının da muvafakatı ile Filistin'de yurt edinme yolunda İngiltere devleti tarafından desteklenecekleri yönünde garanti almış oldular (Öke, 2006, s. 267). Gerçekten de bu deklarasyon İsrail devletinin kuruluşu yolunda önemli bir kilometre taşıdır. Bu süreçte Hristiyan Siyonizm'i de İngiltere'nin bu tavrını destekleyecek bir fikri altyapı oluşturmuştur. 1918 yılında gelindiğinde Kudüs'ün Osmanlı'dan kopmuş olması ve Filistin'in tamamının İngiltere'nin hâkimiyeti altına girmesi ise Yahudiler Siyonist emellerine bir adım daha yaklaşmışlardır. San Remo konferansından sonra Filistin topraklarında İngiliz manda yönetimi kurulduktan sonra Milletler Cemiyeti bu manda idaresini 1922 yılında tanıdı, onayladı. 1922 yılında onaylanan metne

Yahudilerin Filistin üzerinde tarihi hakları bulunduğu ve burayı yurt edinmelerinde bir mahsur olmadığı yazıldı. Bu gelişmelerden sonra 1923 yılına kadar hız kesmeden Filistin'e Yahudi göçü devam etti. Dünya Siyonist Teşkilatı ve Yahudi Ajansı Filistin'e yerleşecek Yahudilerin hamisi, çatı kuruluşu olarak tanındıktan sonra Siyonistlerin işi daha da kolaylaştı. ABD de Balfour deklarasyonu benzeri bir metinle oradaki Yahudilere yurt edinme hakkı konusunda onay ya da güvence verince bölgede Siyonist ideolojinin önü açılmış oldu. 1933'ten sonra Almanya'da Nazizm'in yükselmesiyle birlikte Yahudiler kendileri lehinde oluşan kamuoyunu da fırsat bilerek anavatana dönüş hareketini hızlandırdılar ve Filistin'deki en büyük Yahudi nüfus artışı bu dönemde gerçekleşti. Bölgede, bu hareketlilik karşısında sessiz kalmayan Araplarla Yahudiler arasında silahlı çatışmalar baş gösterdi. Yahudiler tarafından kurulan Haganah ve Irgun çeteleri bu silahlı çatışmalarda bölgedeki Yahudilerin güvenliğinden sorumlu terör örgütleri olarak ortaya çıktılar (Karaman, 2009, s. 334).

1942 yılında ABD'nin Baltimore kentinde toplanan Siyonist konferansında Yahudilerin Filistin'de devlet kurmaları gerektiği düşüncesi resmileşti ve İngiltere devreden çıkarak ABD Yahudilerin yeni hamisi konumuna geldi. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra bu aktör değişimi gerçekleşince İngiltere sorunu ABD'ye ve BM'ye devretti. 1947 yılında BM bir taksim kararı hazırladı ve Filistin'in Araplarla Yahudiler arasında bölünmesi kararı verildi. Kudüs hariç olmak üzere üç bölge Yahudilere üç bölge Filistinlilere verildi (Yılmaz, 2004, s. 56). Böylece Filistin topraklarının yarıdan fazlası Yahudilere verilmiş oluyordu. 1948 yılı başlarında terörü şiddetlendiren Yahudiler 15 Mayıs 1948'de Deir Yasin katliamını gerçekleştirdiler. Bu katliam sonucunda 250 Filistinli Arap hayatını kaybetti. İngiltere 15 Mayıs'ta manda yönetimini tamamıyla sona erdireceğini açıklayınca İsrail tarafı kendilerine ait bağımsız bir devlet kurduklarını ilan ettiler. ABD bu devleti hemen tanıdı. Peşinden Rusya da İsrail devletini tanıdı. İlk Arap İsrail savaşının ardından İsrail bölgedeki toprakların %78'ine hâkim oldu. Çok geçmeden BM de İsrail'i bir devlet olarak tanıyınca

İsrail uluslararası düzenin bir parçası haline gelmiş oldu. 1949'da 750.000 kadar Filistinli topraklarından sistemli bir şekilde sürülünce bölge neredeyse tamamıyla İsrail'in hâkimiyeti altına girmiştir. Bu arada sistemli göç ilerleyen yıllarda da devam etti. Bölgede Yahudi nüfusu sürekli artırıldı. 1967 Arap İsrail savaşından sonra İsrail toprak hâkimiyetini artırdı. Öte taraftan 1948-1986 yılları arasında 1.800.000 civarında Yahudi Filistin'e göç ederek İsrail vatandaşlığına geçti (Karaman, 2009, s. 335).

Tarihi seyrinden de anlaşılacağı üzere Siyonizm, ulus-devlet emeli üzerine kurulmuş, 19.yy milliyetçilik hareketleri üzerinden şekillenmiş, modern, seküler karakterli bir ideolojidir. Genellikle Siyonizm'in din temelli bir ideoloji olduğu üzerinde bir algı oluşmuşsa da esas itibarıyla milliyetçi ve seküler bir ideolojidir. Neticede Siyonizm'de temel amaç Yahudilerin 70 yılında Romalılar tarafından sürgün edildikleri topraklara yani "Erets İsrail'e dönüş ve orada 19.yy'ın dünyaya kazandırdığı ulus devlet kurma fikridir (Boyer, 1992, s. 7). Nitekim 1948 yılında Siyonizm bu hedefine ulaşmıştır.

Aydınlanma dönemi ve sonrasında Yahudilerde iki ayrı eğilim baş göstermiş olup bunlardan birisi sekülerliğin tercih edilmesi diğeri ise dinin yeniden yorumlanarak dini hayata dönülmesidir. Bu tartışmalardan sonra ortaya çıkan en başat konu ise Yahudi kimliğinin bir din mi yoksa etnik bir aidiyet mi olduğu meselesidir. İşte Siyonizm böyle bir ortamda iki kimlik alternatifinden milliyetçi, modern bir kimlik inşa ederek doğmuştur. Tabiri caizse dini geleneğin bazı kavramları yeniden yorumlanarak modern milliyetçilik çerçevesinde ele alınmış ve Siyonizm milliyetçi bir karakter kazanmıştır. Yahudiler bir ulus mu yoksa dini bir topluluk mu sorusu cevabını Siyonizm'de bulmuştur. Siyasi Siyonizm de tam bu temeller üzerine inşa edilmiş, İsrail'de bir ulus-devlet kurma ve modern uluslararası düzene katılma fikri siyasi Siyonizm'in temel doktrini haline gelmiştir.

Roger Garaudy'nin Siyasi Siyonizm Hakkındaki Görüş Ve Düşünceleri

Roger Garaudy, Siyonizm söz konusu olduğunda dini ve siyasi Siyonizm'i birbirinden ayırmak gerektiğini ifade eder. Dini Siyonizm kısıtlı bir Yahudi topluluğu tarafından kabul edilmekte, siyasi bir amaç taşımamaktadır. Bu sebeple dini Siyonizm'in Hristiyanları da Müslümanları da rahatsız edecek bir tarafı yoktur. Dini Siyonizm esasında Yahudi Mesihçiliğine dayanmaktadır. Garaudy'ye göre Teodor Herzl tarafından geliştirilen siyasi Siyonizm dini Siyonizm gibi değildir. Ona göre Herzl'in geliştirdiği Siyonizm katıdır, çatışmacıdır hatta dini Siyonizm'e taraf olanları biler gerektiğinde karşısına alır ve çatışır (Garaudy, 2015, s. 8-9). Herzl dört dörtlük bir agnostiktir. Bu anlamda Herzl Yahudiliği bir dini akım olarak tanımlayanlara da açıkça karşı çıkar (Garaudy, 2019, s. 13).

Herzl'in gerçek uğraşı alanı din değil politik alandır. Dolayısıyla Siyonizm bilhassa siyasi Siyonizm dini bir ideoloji değil, siyasal bir ideolojidir. Dreyfus davasından etkilenen Herzl Yahudilerin her yerde ayrımcılığa ve zulme uğradıklarından hareketle iki amaca yönelmiştir. Bunlardan birisi bir Yahudi ulusu yaratmak, ikincisi ise bu ulusun yurt kuracağı bir toprak edinerek orada devletleşmek. Garaudy'ye göre Herzl'in bu yaklaşımı buram buram Avrupa milliyetçiliği kokmakta, bu fikirlerde bilhassa Alman milliyetçiliğinin izleri görülmektedir (Garaudy, 2015, s. 11). Hatta Marks'ın da ifade ettiği gibi Yahudiler, bilhassa Alman Yahudileri özgürleşme yani siyasal özgürleşme arzusundaydılar (Marks, 1968, s. 11). Haham Hirş, Siyonist Yahudilere bu anlamda karşı çıkmış "Siyonizm Yahudi halkını milli bir kimlik olarak tarif ediyor." diyerek bunun bir sapkınlık olduğunu ifade etmişti (Garaudy, 2015, s. 13). Mesela Fransa Yahudileri ve hahamları da siyonizmin dar görüşlü ve tepkisel olduğunu ifade ediyorlar, Yahudileri ayrı bir siyasi ulus olarak tanımayı reddediyorlardı (Rabkin, 2014, s. 1326).

Herzl'e göre ise Yahudiler için yegâne yurt Filistin'di ve Balfour bildirisini fırsat bilen Siyonistler, İsrail adı altında bir devlet kurma girişimleriyle bu bildirin ürettiği imkânları kullanmaktan ve yerli Filistinlileri hiçe saymaktan geri durmadılar. Garaudy tam da bu noktada siyasi Siyonizm'i sömürgeci ve işgalci bir ideoloji olarak görmektedir (Garaudy, 2015, s. 11).

Garaudy'ye göre Siyonizm'e karşı çıkanların ve eleştirenlerin başına gelen en talihsiz olay bu eleştiri yapanların antisemitizmle yani Yahudi düşmanlığı ile yaftalanmasıdır. Hâlbuki Siyonizm; Yahudilikten ve Yahudi dininden beslenmekle birlikte ırkçı, sömürgeci ve seküler bir ideoloji olup ayrıştırıcı, ötekileştirici ve yok sayıcı bir ideolojidir. Garaudy bu anlamda kendisinin de bir antisemitik olmadığını, Yahudiliğe ve Yahudi kimliğine saygı duyduğunu ancak işgalci ve emperyalist amaçlar taşıyan Siyonizm'e çeşitli eleştirilerinin olduğunu açıkça belirtmektedir. Garaudy bu anlamda Siyasi Siyonizm'in üç sacayağına dayandığını ifade etmektedir. Bunlar: ırkçı temellere dayalı bir iç politika, muhtemel bir göç hareketine karşı saldırı ve genişlemeye dayalı dış politika ve devlet terörü ile karakterini bulan bir siyasi hareket. Garaudy'ye göre Siyonizm'in bu üçlü amaç birliği gerektiğinde Yahudilik dininin mitlerine de yaslanmak arzusu da taşımaktadır. Siyonizm her ne kadar din temelli bir hareket olmasa da vaat edilmiş topraklar, siyon yani Kudüs, Süleyman Mabedi gibi temelini dinden alan kavramları kendi ideolojik hedefleri için kullanmaktadır. Siyonist propagandaya göre Filistin'de bir Yahudi devleti kurmak neredeyse tanrısal bir hak olarak görülmektedir (Garaudy, 2015, s. 29).

Garaudy, yukarıdaki fikirlerine kanıt olarak Siyonistlerin kendi kaynaklarını delil göstermekte ve Siyonizm nedir? Siyonizm kendileri tarafından tarif edilmiştir buna göre:

-Siyasi bir doktrindir, 1896'dan beri Teodor Herzl tarafından kurulmuş siyasi hareketin adıdır. Bu tarifte "Encyclopaedia of

Zionism and İsrail” isimli eseri kaynak olarak göstermekte, diğeryandan;

-Siyonizm’in Yahudilik kaynaklı olmadığını, 19.yy. Avrupası şartlarında doğmuş milliyetçi bir doktrin olduğunu, Herzl’in kendi ifadesinde hiçbir dinin etkisi altında olmadığını ifade ettiğini ise editörlüğünü Victor Gollancz’ın yaptığı “Teodor Herzl: Diaries” isimli esere atıfta bulunarak açıklamaktadır (Garaudy, 2015, s. 13).

-Üçüncüsü Siyonizm sömürgeci bir ideolojidir. Zira Herzl, meşhur sömürgeci Cecil Rhodes’e 11 Ocak 1902’de bir mektup yazarak onun kullandığı yöntemler hakkında bilgi istemiş ve bu mektuplaşmalar sonrasında bir sömürge şirketi kurmuştur. Gerçekten de Rhodes, adına Rodezya denilen bölgeyi sömürgeleştirmekle meşhur birisidir. Herzl, mektubunda kendi programının da bir sömürge programı olduğunu açıkça yazmıştır (Garaudy, 2015, s. 14).

Garaudy’ye göre nihai olarak siyasi Siyonizm’i tanımlayan üç temel özellik, onun, politik, milliyetçi ve sömürgeci bir doktrin olmasıdır. 1897’de yapılan Siyonist kongrede Herzl, bu üçlü karaktere sahip Siyonizm’i herkese kabul ettirmiş ve kongre sonrasında “Ben Yahudi devletini Basel’de kurdum.” demiştir. Garaudy’ye göre Herzl’in bu sözlerinden yaklaşık elli yıl sonra kendisinin takipçileri olan Siyonistler, İsrail devletini kurmuşlar ancak bu durum Yahudi inanç ve maneviyatının bir sonucu değildir. Hatta Martin Buber gibi dini Siyonizm’in siyasi Siyonizm’e dönüşmesini eleştiren çok sayıda Yahudi ortaya çıkmış ve Yahudi inancından doğmayan siyasi Siyonizm’e karşı hatırı sayılır bir muhalefet de oluşmuştur (Garaudy, 2015, s. 15). Buber’le birlikte örneğin Kudüs İbrani Üniversitesi Rektörü Prof. Judas Magnes Baltimore bildirisini eleştirmiş, siyasi Siyonizm’in kaçınılmaz olarak savaş ve çatışmayı körükleyeceğini ifade etmiştir. Yine meşhur bilim adamı Albert Einstein de 1938 yılında siyasi Siyonizm’i benimsemediğini ifade etmiştir. Einstein bir Yahudi devleti kurmaktansa Araplarla barışçıl bir zeminde ortak bir yaşam alanı oluşturmanın daha mantıklı olacağını söylemiştir.

Garaudy burada siyasi Siyonizm'in savaşçı, mücadelecı ve sömürgeci tarafını ne çıkarmak için çeşitli Yahudi ilim ve düşünce adamlarına atıflarda bulunmaktadır.

Garaudy, "L'Affaire Israel" (İsrail Sorunu) adlı eserinin giriş bölümünde siyasi Siyonizm'i tarif etmek için bazı karşılaştırmalar yapmakta, dini olanla ideolojik olanın birbirine karıştırmaması gerektiğini ifade etmektedir. Buna göre Museviliği, Hz. Musa'nın dinini peygamberlerin bütün insanlığı kucaklayan çağrısını Siyonizm'in ırkçı şovenizmi ile karıştırmamalıdır. Baskıcı ve zalim İsrail devletini İsrail halkından ayırmalı, Yahudiliği de Siyonist mitolojiden ayırmalıdır. Garaudy tam da bu noktada Siyonizm'e karşı olduğunu çünkü ırkçı olmadığını ifade etmekte, bir siyaseti kutsallaştırmak için dini kullanan Siyonistlerle mücadele ettiğini ifade etmekte, Eski Ahit'in İsrail'i ile Siyonist görüşün İsrail'ini birbirinden ayırmak gerektiğini vurgulamaktadır (Garaudy, 2019, s. 238).

Filistin toprakları üzerinde hak iddia eden Siyonist Yahudiler, bu topraklar üzerindeki emellerinin temeli olarak "ilahi hak" kavramını ne sürmüşlerdir. Bu kavrama göre Filistin toprakları Siyonistlere Tanrı tarafından vaat edilmiştir. 1919 yılında Cenevre'de yapılan Cenevre Barış Konferansı'nda Siyonistler bir muhtıra gibi bu fikri savunmuşlardır. Garaudy bu tespitleri yaptıktan sonra diyor ki ne kadim Eski Ahit metinlerinde ne de Ortadoğu kaynaklı başka belge ya da eserlerde böyle bir bilgi yoktur, Eski Ahit'in sonradan kaleme alınmış metinlerine bu iddia sıkıştırılmıştır. Bu fikrine dayanak olarak da Von Rad, Noth, Van Seters, Albert de Pury gibi araştırmacıların vardığı sonuçları göstermektedir. Garaudy'ye göre bu toprakların en kadim yerleşimcileri Filistinlilerdir ve İbraniler bu topraklarda işgalci konumundadırlar. Dolayısıyla Garaudy'ye göre Tanrı tarafından böyle bir toprağın Siyonistlere vaadedilmediği Yahudiliğin hakiki kaynaklarında da böyle bir vadin bulunmadığı vurgulanmış olmaktadır. Daha önce de ifade edildiği gibi bu noktada Siyonist ideoloji işgalci ve emperyalist yayılcılığını dini metinlerle desteklemek istemiştir. Garaudy tam da bu noktada itiraz ediyor ve

Siyonizm'in bu iddiasını çürütme yoluna gidiyor (Garaudy, 2019, s. 41-43).

Garaudy siyasi Siyonizm'le ilgili çalışmalarında, siyasi Siyonizm'in Herzl'in Yahudi Devleti isimli çalışmasından da anlaşılacağı üzere, Filistin halkını yok saydığını ve oradaki halkın varlığını dikkate almadığını ifade etmektedir. Siyasi Siyonizm bölgedeki katliam ve soykırım girişimlerini bu temel fikir üzerinden yürütmüş, yüzbinlerce Filistinliyi topraklarından bu şekilde sürmüştür. Garaudy, İsraili siyasetçi Golda Meir'in 15 Haziran 1969'da Sunday Times gazetesine verdiği mülakatta bunu açıkça dile getirdiğini ifade etmektedir. Buna göre Meir: "Filistinliler yok. Filistin'de kendisini Filistin halkı olarak gören bir halk varmış da biz onları kapı dışarı edip ülkelerine el koymuşuz gibi bir durum söz konusu değil. Onlar zaten yoklar." (Garaudy, 2019, s. 51). Yine Garaudy'nin aktardığına göre İsrail devletinin ilk Milli Eğitim Bakanı Benzion Dinur, 1954 yılında Dünya Siyonist Örgütü tarafından yayınlanan "Haganah'ın Tarihi" adlı eserde şunları kaydetmektedir: "Bizim ülkemizde sadece Yahudilere yer var. Biz Araplara "çekip gidsin!" diyeceğiz. Söz dinlemeyip direnirlerse biz onları zorla itip atacağız." Oysaki 1922 yılında İngilizler tarafından yapılan sayımda bile bölgede 757 bin kişi vardır bunların 590 bini Müslüman Araplardan müteşekkildir (Garaudy, 2019, s. 52).

Siyasi Siyonizm'in doktrinel anlamda yaslandığı ikinci mit Garaudy'e göre "ırk" kavramıdır. Yahudi ırkı olarak siyasi Siyonizm'de tarif edilen üstün ve ayrıcalıklı ırk fikri, esasen 19.yy Avrupası icadı olan ve Batı'nın sömürgeci hegemonyasını sürdürmek için ortaya attığı, felsefi ve biyolojik temelleri Gobino gibi düşünülere dayandırılan bir anlayıştır. Siyonist hareket de bu anlayıştan ziyadesiyle etkilenmiş ve "üstün-ayrıcalıklı ırk" mefhumunu öne çıkararak diğerlerinden farklı bir Yahudi ırkı olduğunu öne sürmüştür. Herzl'e göre de bu Yahudi ırkı er ya da geç kendisine ilahi lütuf olarak çok evvelden kendisine bahşedilen Filistin topraklarına yerleşecektir. Ancak Garaudy'ye göre İbrani kaynaklarına göre Yahudilik diye farklı ve ayrıcalıklı bir ırk

yoktur. Siyonizm Yahudileri farklı toplumlar içerisinde gettolaştırmış, ayrı bir ırk olarak tanımlamıştır. Yine Garaudy'ye göre Yahudi ırkı hiçbir zaman var olmuş değildir. Hitler'in ve Siyonistlerin hezeyanlarını bir kenara bırakacak olursak müstakil bir Yahudi ırkından söz edilemez. Garaudy bu noktada Thomas Kierman'ın görüşünü öne sürerek öngörüsünü desteklemektedir. Kierman'a göre de "Siyonistler Avrupalıydılar. Avrupalı Yahudilerin ataları ile eski İbrani kabileleri arasında kesinlikle biyolojik veya antropolojik hiçbir bağ yoktur." (Garaudy, 2019, s. 62).

Bütün bu mülahazalar ışığında Garaudy'ye göre siyasi Siyonizm büyük Yahudi mistisizminden tamamıyla bambaşka bir alanda doğmuştur. Siyasi Siyonizm sadece ve sadece Avrupa'daki Yahudilerin gördükleri zulüm problemine tamamıyla sömürgeci bir çözüm bulmaya çalışmış ideolojinin adıdır. Endülüs'ün düşüşünden sonra, Katolik Kralların 1492'de Yahudileri sürgüne yollaması, Polonya'da 1648'de üç yüz bin Yahudi'nin öldürülmesi, Almanya'da Nazizm, Fransa'da Dreyfus olayı gibi Yahudi düşmanlığına dayalı zulmü tırmandırınca Herzl ve benzerleri manevi dayanaklardan ziyade siyasi dayanakları baz alarak Siyasi Siyonizm'i icat etmişlerdir. Yani bir sömürge imtiyazı kopararak Yahudilerin yaşam haklarını Batılı bir devletin garantisi altında devlete dönüştürmektir. Siyasi Siyonizm Yahudilere yurt olarak Filistin'i işaret etmeden evvel esasında dünyanın başka yerlerinde yurt arayışı içerisinde girmişlerdir. Max Nordau, Haim Weizman gibi şahıslar da Herzl'den evvel siyasi Siyonizm düşüncesini taşımış kişilerdir. Arjantin, Kıbrıs ve benzeri yerler de toprak arayışı sürecinde hedeflenmiş toprak parçalarıdır. Herzl ise Mozambik ve Kongo'da bu arayışı sürdürmüştür. Aslında Filistin bu seçeneklerden sadece birisiydi. Herzl bölge olarak Filistin'i İngiliz ve benzeri güçlerin sömürge emellerinin yoğunlaştığı bir toprak parçası olarak görüyor, İngilizler eliyle burada kurulacak bir hâkimiyetin belki de yararlı sonuçlar getireceğini düşünüyordu. Zaten ileriki yıllarda kurulacak İsrail devletinin ancak Batılı bir devletin himayesinde yaşayabileceği ortadaydı. Nitekim Balfour sürecinden sonra İngilizler Yahudilere

Filistin’de yerleşebilecekleri toprakların işaret fişğini yakmıştır. 1936-1939 arasında Yahudilerin işgali altında kalan Filistinlilerin direnişe geçmeleri karşısında Siyonist milislerce desteklenen İngiliz askerleri bu direnişi bastırmışlar, Yahudiler tarafında yer almışlardır. Bu iş birliği neticesinde de siyasi Siyonizm’in sömürgeci bir ideoloji ya da siyasi hareket olduğu ortaya çıkmış bulunmaktadır (Garaudy, 2019, s. 79-80).

Garaudy’ye göre Yahudiler İsrail devletini ve Siyonist ideolojiyi meşrulaştırmak, Araplardan çaldıkları toprakları bir hak olarak lanse etmek için holokostu kullanmaktadırlar. Ancak Yahudiler burada kendilerine yapılan bir haksızlığı başka bir haksızlıkla telafi etmeye çalışmışlardır. O da bölgedeki Arapları yerlerinden yurtlarından kovmaktır. Bu konuda Garaudy iki yazarı fikrine destek olarak çağırılmaktadır. Gerschom Scholem “Holokost ile İsrail, aynı tarihi olayın iki yüzüdür.” derken, Abraham Herschel ise “İsrail Devleti Tanrı’nın Auschwitz’e cevabıdır.” şeklinde yazmaktadır (Garaudy, 2019, s. 81-82). Yahudiler Holokost söylemini kullanmakla aslında ayrıcalıklı konumlarını güçlendirmek ve İsrail devletini bu ayrıcalıklı konuma yurt edindirmek üzere yola çıkmışlardı. Bu ayrıcalıklı devletin ise dış politikada kendilerinden başka herkesle düşman olmak gibi bir tutumu vardı. Esasında İsrail Yahudiler için en güvensiz bölgeydi, pek çok Yahudi buldukları ülkelerden bu yüzden göç etmişlerdi. Siyasi Siyonizm Holokost ve sair söylemleri kullanarak İsrail’e yerleşmenin adeta zorunlu olduğunu dayatmaya çalışıyordu.

Siyasi Siyonizm, İsrail devleti kurulduktan sonra da canlılığını ve kendine has emellerini ayakta tutmuştur. Garaudy’ye göre İsrail iç ve dış siyaseti şu iki Siyonist ilkeye dayanmaktadır. Birincisi Siyonizm özü itibarıyla bir sömürgeleştirme olayıdır. İkincisi ise dini efsanenin çarpıtılmış bir versiyonudur. Özellikle ikinci madde Yahudiliğe bir ihanettir, çünkü Siyonizm siyasi amaçlar uğruna Yahudilik dininin içini boşaltarak özünden saptırmıştır. Siyasi Siyonizm’in ırkçılığı ise İsrail devletinin iç ve dış hukukunu belirleyen en önemli etkenlerden birisidir. Bu ırkçı bakış Filistin topraklarında yaşayan Arap

çoğunluğun yok sayılması ve topraklarının ellerinden alınmasıyla sonuçlanmıştır. Nitekim 1940 yılında Yahudi Milli Fonu müdürü Yossef Weitz “Bu ülkede iki halka yer olmadığı bizler açısından açık ve net olarak bilinmelidir. Eğer Araplar burayı terk ederlerse bu bize yeter. Hepsine yer değiştirtmekten başka yer yok. Tek bir köy, tek bir kabile bırakılmamalı. ABD başkanına da anlatılmalı ki Eğer Araplar çeker giderse sınırlar kuzeyde Litani ırmağına, doğuda Golan tepelerine çekilirse İsrail toprağı pek de küçük olmayacaktır.” Daha İsrail devleti kurulmadan ortaya konulan program budur. İsrail Şahak’a göre de İsrail’in batılı olmayanları insan hakları meselesinde yok sayacağını ifade ediyor, ırkçı politikanın İsrail’in temel anlayışı olduğunu ifade ediyordu. Siyonistler buradan hareketle kendilerine atalarından kalan Kenan topraklarını yeniden sahiplenmek ülküsüyle hareket ettiklerini söyleyeceklerdir. Daha sonraki yıllarda bu ırkçı-mistik ideoloji ABD tarafından da desteklenecek ve İsrail bölgede tek demokrasi olduğunu iddia edecektir. Garaudy burada Şahak’ın İsrail ırkçılığını eleştirmekle oldukça yiğit davrandığını ifade eder (Garaudy, 2019, s. 123). Ancak ne yazık ki İsrail demokrasisi aynı ABD gibi başkalarını yok sayan ve gerektiğinde soykırıma tutan bir demokrasidir. Zira ABD Kızılderilileri, İsrail de Filistinli Arapları yok sayarak hatta imha ederek demokrasi kurmuştur.

Sonuç

Garaudy’nin siyasi Siyonizm’le ilgili görüşleri ana hatlarıyla eserleri üzerinden incelenmiş olup şu açıkça görülmüştür ki bu konuda bir makaleden daha hacimli bir çalışma yapılması mümkündür.

Garaudy’nin siyasi Siyonizm’e ilişkin görüşlerinden şu genel sonuçları çıkarmak mümkündür: Siyasi Siyonizm, Yahudiliğin temel metinlerini sadece ideolojisi için uygun veri bulduğunda kullanan bir siyasi ideolojidir. Yahudilik dini ile Siyasi Siyonizmin arasında direkt bir ilişki yoktur. Yahudilik bir din iken Siyonizm; ırkçı, sömürgeci ve emperyalist karakterli bir ideolojidir. Yahudiliği bir din olarak gören

Yahudiler de Siyasi Siyonizm'e karşı durmuşlardır. İsrail'de dahi Siyonist ideolojiyi desteklemeyen Yahudi gruplar bulunmaktadır.

Garaudy'nin kendisi de Siyonizm karşıtı bir düşündürdür. Ancak kendisinin antisyonist olduğunu ama antisemitik olmadığını ifade etmektedir. Garaudy ne yazık ki antisyonist tutumu yüzünden antisemitik olmakla suçlanmış, bazı çevreler tarafından dışlanmış ve adeta cezalandırılmıştır.

Yine Garaudy'ye göre Siyonizm Batılı ve 19.yy aydınlanmacılığı / pozitivizmi sonucu Doğu Avrupa'da ortaya çıkmış bir ideolojidir. İlke hedefi Avrupa'da zulüm gören Yahudilere bir yurt edindirmek ikinci hedefi yurt edindikleri yerde tutunarak başka unsurları bölgeden temizlemek. Gerçekten de Garaudy'ye göre bu iki temel ilke İsrail devleti kurulana kadar ve kurulduktan sonra da etkisini devam ettirmiş, İsrail devleti kurulduktan sonra Filistinli Araplar sistematik bir şekilde öldürülmüş ya da göçe zorlanmıştır.

Garaudy'ye göre siyasi Siyonizm doktrinel anlamda bir dizi mite dayanmaktadır. Bunlar:

- Yahudiler asimile olamazlar.
- Yahudi düşmanlığı ilelebet sürer ve sona ermez.
- Yahudiler yaşadıkları ülkede diğer ezilenlerle bir olup ezenlere karşı mücadele etmeyi reddederler.
- Yahudi inanç ve kültürünü ve evrensel kurtarıcılığı için mücadeleye girişme ve bunun için de bir Yahudi devleti ve toprak talebine geçiş.

Bütün bunlar 19.yy Avrupa milliyetçiliğinden ilham alınmış projelerdir. Gerekli olan toprağı ise büyük sömürgeci güçlerin desteğı ile elde etmişlerdir. Son mitleri ise Herzl ve Ben Gurion'un hayal ettikleri gibi dünyanın bütün Yahudilerini Filistin'de toplamaktır. Böylece Yahudi geleneğinin bütün insanlığın

kurtuluşunu kucaklayan dini bakış açısının yerini bundan böyle Yahudiliğın bütün dini dinamizmini kullanan siyasi, bencil ve ırkçı-milliyetçi bir ideoloji almıştır.

Siyasi Siyonizm hedeflerinden birisine 1948 yılında İsrail devletini kurarak ulaşmış, İsrail devleti ise bölgedeki varlığını devlet terörü uygulayarak (Garaudy, 2019, s. 189-199) garanti altına almaya çalışmıştır. İsrail Siyonist devleti bu anlamda ne dini ne hukuki ne ahlaki ne de siyasi açıdan meşru bir devlet değildir. İsrail demokrasisi ise Kızılderilileri katlederek kurulan ABD demokrasisi gibi ırkçı ve sömürgecidir. Bu anlamda İsrail'in ABD tarafından uzun yıllar himaye edilmesi ve korunması bir tesadüf sayılmaz.

Siyasi Siyonizm'in bütün dünya Yahudilerini İsrail'de toplama projesi gerçekleşmemiştir. Diaspora Yahudileri, İsrail'i güvenli bulmamakta, yerleştikleri ülkeleri terk etmemektedirler. Dünya Yahudi nüfusunun çok az bir kısmı İsrail'de yaşamaktadır. Bu anlamda siyasi Siyonizm iflas etmiştir.

Bu sonuçlar Garaudy'nin özellikle İsrail Sorunu, İsrail, Mitler ve Terör, Siyonizm Dosyası isimli eserlerinde ulaştığı sonuçlardır. Siyasi Siyonizm alt başlığı ile yayımlanan eserin özellikle son bölümü, siyasi Siyonizm'in ulaşmış olduğu noktanın analizine ayrılmıştır. Garaudy, Siyonizm'e ilişkin bu eleştirilerinden dolayı Fransız medyası tarafından karartmaya tabi tutulmuş, eserleri kitapçılarda yer alamamış, yazıları gazete ve dergilerde yayımlanmamış, kitaplarını hiçbir yayınevi yayımlamak istememiştir. Garaudy'nin siyasi Siyonizm'e ilişkin vardığı sonuçlar, aynı zamanda Batı entelijansiyası içindeki kaderini de belirlemiştir.

Kaynakça

- Atzmon, G. (2011). Göçebe Kimlik. İstanbul: Mana Yayınları.
- Aydın, C. (2016). Roger Garaudy. TDV İslam Ansiklopedisi. İstanbul: TDV Yayınları.
- Boyer, A. (1992). Siyonizmin Kökenleri. İstanbul: İletişim Yayınları
- Dağılma, İ. (2019). Marksizm'den İslam'a Doğru Yalnız Bir Yolcu: Roger Garaudy. İstanbul: SDAM Yayınları.
- Garaudy, R. (2015). İsrail, Mitler ve Terör. İstanbul: Timaş Yayınları.
- , R. (2019). İsrail Sorunu. İstanbul: Timaş Yayınları.
- , R. (2015). Siyonizm Dosyası. İstanbul: Pınar Yayınları.
- Göze, E. (2007). Siyonizmin Kurucucu Theodor Herzl'in Hatıraları ve Sultan Abdülhamid. İstanbul: Boğaziçi Yayınları.
- Rogert Garaudy a contre-nuir. "Biographie"
<http://rogergaraudy.blogspot.com/p/esquisse-de-biographie.html>,
29.11.2020 tarihinde erişildi.
- Karahan, S. (2019). Siyonizmin Teolojik Temelleri. (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Karaman, L. (2009). "Siyonizm". TDV İslam Ansiklopedisi, C.37, İstanbul: TDV Yayınları.
- Kutluay, Y. (1973). Siyonizm ve Türkiye. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Marks, K.(1968). Yahudi Meselesi. Ankara: Sol Yayınları.
- Öke, M. K. (2006). "Osmanlı İmparatorluğu, Siyonizm ve Filistin Sorunu". Marife Dergisi, 6(1), 261-270.
- Özcan, M. (2019). Siyonist İdeoloji ve Teşekkülü. Kriter Dergisi, 4(36)
<https://kriterdergi.com/dosya-israil-sorunu/siyonist-ideoloji-ve-tesekkulu> 29.11.2020 tarihinde erişildi

- Rabkın Y.M. (2014). Yahudilerin Siyonizm Karşıtlığı. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Şavit, A. (2015). Vaat Edilmiş Topraklarım. İstanbul: Tekin Yayınevi.
- Telliöğlu, Ö. (2015). Filistin'e Musevi Göçü ve Siyonizm (1880-1914). İstanbul: Kitabevi Yayınları.
- Yılmaz, T. (2004). Uluslararası Politikada Ortadoğu. Ankara: Barış Yayınları.